

ня протягом 2014–2024 років загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва. 2013 році була затверджена Концепція такої програми, але в зв'язку з ускладненням політичної ситуації в країні, проект програми не був затверджений. Вищезазначена Концепція була розроблена Державною службою України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва з урахуванням практики реалізації напрямів та заходів підтримки, визначених Національною програмою сприяння розвитку малого підприємництва, а також у зв'язку з необхідністю врегулювання та вирішення проблем, що стримують розвиток підприємництва [9].

На даний час підприємництвом покладаються великі надії на реалізацію Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція)» № 191–VIII, який був прийнятий Верховною Радою України 12.02.2015. Головною метою цього закону є дерегуляція господарської діяльності, приведення законодавства в окремих сферах у відповідність до правового поля ЄС. Цим законом спрощується процедура започаткування та ведення господарської діяльності, скорочуються дозвільні і погоджувальні процедури, зменшується вплив державних органів на діяльність суб'єктів господарювання, підвищується рівень захисту прав інвесторів, удосконалюється механізм фінансування діяльності органів Державної реєстраційної служби. Закон стосується інтересів центральних та місцевих органів виконавчої влади, які є органами ліцензування, та може позитивно вплинути на розвиток регіонів, знизить ризики вчинення корупційних правопорушень, позитивно вплине на ринок праці, оскільки закон спрямований на розширення свободи підприємницької діяльності. Реалізація закону забезпечить адаптацію законодавства України, що регулює здійснення адміністративних процедур (надання адміністративних послуг), пов'язаних з одержанням суб'єктами господарювання прав на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності, до законодавства Європейського Союзу, а також базового законодавства України, що регулює відносини у сфері дозвільної системи [10].

Висновки

Отже, вважаємо, що малий бізнес поки що не є повноцінним провідником ринкових інновацій та рушієм економічного зростання і йому необхідна активна державна підтримка, особливо в тих сферах діяльності, які спрямовані на вирі-

шення важливих проблем у подоланні кризових явищ: використання інтелектуального потенціалу шляхом розвитку венчурного бізнесу, інноваційного підприємництва; імпорто-заміщення шляхом створення власних підприємств; випуск експортноорієнтованої продукції.

Важливе значення має спрямування зусиль підприємців у ті виробництва, де вони спроможні ефективно вирішити енергетичну та інші сировинні проблеми, проблему захисту навколишнього природного середовища.

Список використаних джерел

1. Державна політика: аналіз та механізм її впровадження в Україні: навч. посіб. / кол. авт.; за заг. ред. В.А. Ребкала, В.В. Тертички. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 232 с.
2. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва. Статистичний збірник за 2013 рік. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Шевцова О.Й. Особливості кредитування малого та середнього бізнесу / О.Й. Шевцова, О.С. Шкут // Вісник ДНУ. Економіка. – 2008. – Вип. 2. – № 10/1. – С. 196–213 (257).
4. Концепція державної політики розвитку малого підприємництва в Україні (Постанова КМУ від 03.04.96)[Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/404-96-%D0%BF>
5. Концепція вдосконалення державного регулювання господарської діяльності (Указ Президента України від 03.09.2007) [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/816/2007>.
6. Закон України «Про державну підтримку малого підприємництва» в ред. № 4014–VI (4014–17) від 04.11.2011 [Текст] // ВВР. – 2012. – № 24. – С. 24.
7. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» [Текст] // ВВР. – 2013. – № 3. – Ст. 23.
8. Кашуба Я.М. Розвиток підприємництва в Україні: стратегія та механізми / Я.М. Кашуба. – Л.: Априорі, 2013. – 398 с.
9. Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014–2024 роки. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/641-2013-%D1%80>.
10. Президент затвердив зміни до законів щодо спрощення умов ведення бізнесу. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/32598.html>

УДК 336.02: 336.71 (477)

А.А. КАПЕЛЮШ,

доцент кафедри фінансів, Національний університет державної податкової служби України

Теоретичні аспекти фінансової стабілізації та її особливості в Україні

У статті досліджені теоретичні засади фінансової стабілізації. Запропоновано теоретичну модель фінансової стабілізації на основі врахування етапів її перебігу та визначення переліку індикаторів. За результатами аналізу динаміки індикаторів дана якісна та кількісна характеристика перебігу фінансової стабілізації в Україні.

Ключові слова: фінансова стабілізація, індикатори стабілізації, фінансова стабільність, фіскальна політика, монетарна політика.

А.А. КАПЕЛЮШ,

доцент кафедри фінансов, Національний університет государственной налоговой службы Украины

Теоретические аспекты финансовой стабилизации и ее особенности в Украине

В статье исследованы теоретические основы финансовой стабилизации. Предложена теоретическая модель финан-

совой стабилизации на основе учета этапов ее реализации и определения перечня индикаторов. По результатам анализа динамики индикаторов дана качественная и количественная характеристика финансовой стабилизации в Украине.

Ключевые слова: финансовая стабилизация, индикаторы стабилизации, финансовая стабильность, фискальная политика, монетарная политика.

A. KAPELIUSH,

associate professor of Department of Finance, National University of State Tax Service of Ukraine

Theoretical aspects of financial stabilization and its features in Ukraine

This article explores the theoretical foundations of financial stabilization. A theoretical model of financial stabilization with stages of its course and determining the list of indicators is proposed. After analyzing the dynamics of indicators qualitative and quantitative characterization of financial stabilization in Ukraine is filed.

Keywords: financial stabilization, indicators of stabilization, financial stability, fiscal policy, monetary policy.

Постановка проблеми. Циклічність економічного розвитку вже давно стала аксіомою для наукової спільноти. Очевидно, що між циклічними фазами відсутні чіткі межі, вони опосередковуються певними трансформаційними процесами. Даним трансформаційним процесам належить не лише посередницька роль. Вони є сферою зміни характеру економічної динаміки та формування якісно іншого клімату економічних відносин, що визначає перехід до наступної циклічної фази. Крім цього, завдяки існуванню даних трансформаційних процесів згладжується циклічність економічного розвитку, що актуалізує проведення досліджень їхньої природи та особливостей. Фінансова стабілізація є трансформаційним процесом, що опосередковує економічну кризу та фінансову стабільність, наступне економічне зростання. Тобто фінансова стабілізація формує основу фінансовій стабільності, що й визначає необхідність ґрунтовного дослідження особливостей фінансової стабілізації для ефективного проведення державної фінансової політики. Адже обґрунтованість системи стабілізуючих заходів на основі застосування фіскальних та монетарних інструментів з досягненням у підсумку синергетичного ефекту їхньої дії й визначить глибину втрат фінансових та капітальних ресурсів економіки та швидкість її переходу у стан фінансової стабільності.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Вагомий внесок у дослідження питань фінансової стабілізації зробили такі зарубіжні науковці, як Дж. Стігліц (J. Stiglitz) [1], Г. Шиназі (G. Schinasi) [2], Р. Масгрейв (R. Musgrave), П. Масгрейв (P. Musgrave) [3]. В Україні даній тематиці присвячені праці О. Василика [4], Я. Белінської, Т. Унковської, В. Корнеєва [5], О. Суценка [6]. Разом із тим у цих роботах увага приділяється лише окремим аспектам фінансової стабілізації. Недостатня глибина розуміння фінансової стабілізації перешкоджають осмисленню механізму її перебігу, а отже проведенню ефективної державної фінансової політики у посткризовий період.

Тому **метою статті** є поглиблення теоретичних засад фінансової стабілізації та аналіз кількісних та якісних характеристик її перебігу в Україні.

Виклад основного матеріалу. Відсутність систематичних та чітких визначень ключових понять спричиняє логічні пробіли в засадах теорії, виникнення методологічної плутанини та парадоксів, що породжують суперечливі практичні висновки і помилки регулювання, й в кінцевому підсумку призводить до величезних втрат [7, с. 18]. Так, часті випад-

ки, коли науковці поряд із поняттям фінансової стабілізації синонімічно вживають поняття стабільності. Відповідно до Великого тлумачного словника, стабілізація – це зміцнення, укріплення, приведення чого–небудь у стійкий стан. Водночас поняття «стабільність» характеризується іншим змістовним наповненням, а саме означає «сталий, незмінний, стійкий» [8]. Таким чином, поняття стабільності є статичним за характером, а поняття стабілізації – динамічним. Тому фінансову стабільність варто розглядати як похідне, результуюче явище фінансової стабілізації.

Багатозначність даного терміну уможливорюється наявністю різносторонніх поглядів науковців до визначення сутності фінансової стабілізації. На основі узагальнення наукового доробку вітчизняних та зарубіжних вчених слід виділити два підходи до трактування поняття фінансової стабілізації: 1) визначає фінансову стабілізацію як особливий режим реалізації фінансової політики після кризи; 2) ґрунтується на дослідженнях фінансової стабілізації як певного проміжного періоду між фінансовою кризою та фінансовою стабільністю.

Проведення аналітично–теоретичних узагальнень існуючих наукових підходів до трактування сутності фінансової стабілізації дозволяє зробити висновок, що вона має такі характерні риси: 1) динамічність її процесу з цільовою орієнтацією на досягнення фінансової стабільності; 2) обумовленість у стратегічному аспекті дією структурних факторів внаслідок системних економіко–правових перетворень у державі, у тактичному аспекті – дією кон'юнктурних факторів внаслідок циклічних коливань економіки; 3) застосування фіскальних та монетарних інструментів за умови домінування однієї зі складових фінансової політики, або їх рівноправності; 4) неможливість визначити універсальний і сталий у довгостроковій перспективі перелік інструментів фіскальної та монетарної політики стабілізаційного характеру через специфіку та динамічність соціально–економічних процесів у кожній країні; 5) обов'язковість врахування впливу світових економічних тенденцій при визначенні переліку стабілізаційних інструментів фіскальної та монетарної політики. Виділені характерні особливості фінансової стабілізації дають можливість сформулювати системне визначення даного поняття. Отже, фінансова стабілізація – це динамічний процес проміжного характеру, що потребує впровадження комплексу інструментів фіскальної та монетарної політики, визначених соціально–економічними особливостями кожної країни, з чіткою цільовою орієнтацією на досягнення фі-

нансової стабільності економіки після деструктивного на неї впливу кон'юнктурних та структурних факторів.

Традиційно під фінансовою стабільністю розуміється спроможність фінансової системи ефективно виконувати свої функції, першою чергою забезпечувати ефективний розподіл ресурсів та нормальний перебіг економічних і фінансових процесів [9, с. 3]. Тобто фінансову стабільність недоцільно розглядати як комплексну характеристику суто фінансової системи, а їй слід використовувати дане поняття стосовно до всіх секторів національної економіки. На сучасному етапі функціонує складна система прямих та опосередкованих зв'язків між фінансовим та реальним секторами економіки. Крім цього, практика економічного розвитку більшості країн свідчить про наявність високої кореляційної залежності між рівнем розвитку фінансового сектору та темпами росту економіки [10, с. 1–2]. Причому кожний етап розвитку економічної системи характеризується новими формами прояву, умовами та ознаками взаємозв'язку даних секторів.

Ураховуючи складність зазначених взаємозв'язків між фінансовим та реальними секторами економіки, досягнення фінансової стабільності та економічного зростання, потребує комплексного підходу до розробки фінансової політики в умовах фінансової стабілізації. Тому об'єктивною необхідністю є визначення економічних показників – індикаторів, які, з одного боку, сигналізують про перебіг фінансової стабілізації, її кількісні та якісні характеристики, а, з іншого – перебувають в діапазоні впливу фіскальної та монетарної політики, застосування методів та інструментів яких і становить основу стабілізаційних заходів. Слід відмітити, що на сучасному етапі досить проблематично провести чітку межу міжфінансовими показниками і показниками, що відображають процеси в реальному секторі. Крім цього, в умовах фінансової стабілізації коливання показників фінансового сектору нівелюється швидко, але це не є ознакою фінансової стабільності. Враховуючи високу схильність фінансових показників до волатильності, зниження амплітуди їхніх коливань може носити лише тимчасовий характер. Про ефективну протидію деструктивним факторам, подолання кризових наслідків, успішність фінансової стабілізації буде свідчити зниження волатильності показників реального сектору. Тому з огляду

на взаємозв'язок фінансового та реального секторів, а також й той факт, що відновлення фінансового сектору є необхідною, але не достатньою ознакою фінансової стабілізації, доповнимо перелік індикаторів фінансової стабілізації макроекономічними: ВВП, кінцеві споживчі витрати домогосподарств, інфляція (ІСЦ), інвестиції в довгострокові нефінансові активи, сальдо експортно-імпорتنних операцій.

За характером динаміки індикаторів пропонуємо виділити етапи фінансової стабілізації:

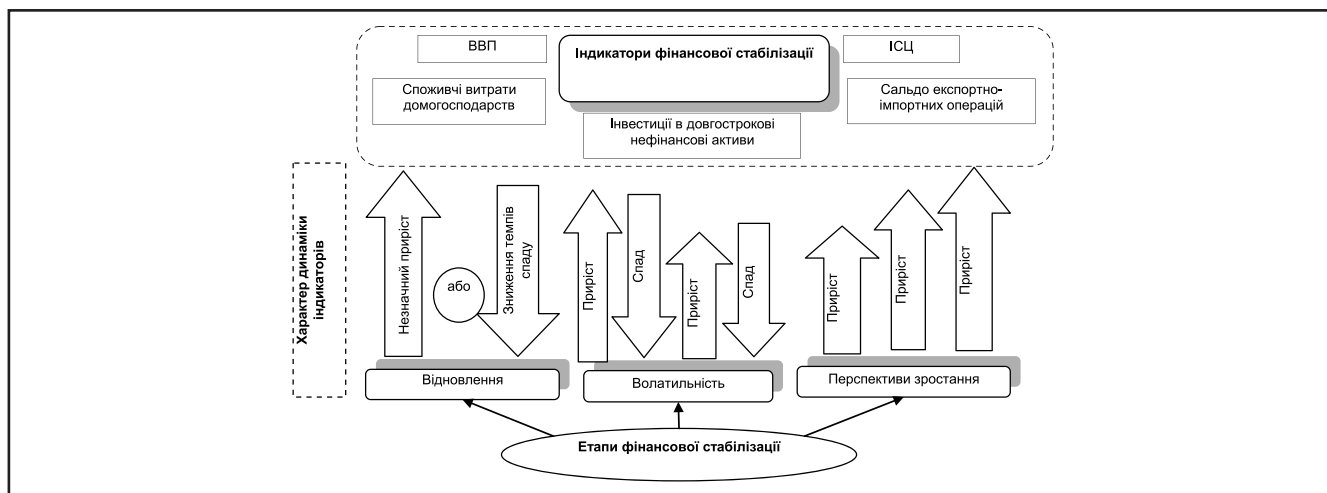
1) відновлення – визначається частковою регенерацією постраждалих від кризи секторів економіки. На даному етапі починається розробка та впровадження пакету антикризових заходів;

2) волатильність – примітною рисою даного етапу є різновекторна динамічність процесів в економіці, що у статистичному аналізі проявляється як висока волатильність значень економічних макроекономічних показників. Така волатильність пояснюється, з одного боку, дією деструктивних факторів, що спровокували кризу, й досі продовжують чинити дестабілізуючий вплив на економіку, а з іншого – регулюючим впливом фіскальних та монетарних інструментів в межах реалізації пакету антикризових заходів фінансової політики;

3) перспективи зростання – у міру посилення регулюючого впливу фінансової політики й знешкодження дії деструктивних факторів флуктуаційні коливання макроекономічних показників зникають. Основним показником даного етапу є зменшення амплітуди коливань значень макроекономічних, їхні динаміки нормалізуються в частині прояву додатних приростів, або відносно стійкої динаміки (наприклад, інфляція).

Виділення етапів фінансової стабілізації сприятиме кращому розумінню перебігу фінансової стабілізації, а також дозволить визначати перелік дієвих фіскальних та монетарних інструментів для кожного етапу. На основі врахування етапів її перебігу, переліку індикаторів з уточненням зміни характеру динаміки індикаторів на кожному етапі пропонуємо теоретичну модель фінансової стабілізації (див. рис.).

В умовах фінансової стабілізації надзвичайно актуалізується забезпечення ефективності фінансової політики. Адже наскільки обґрунтовано та ефективно будуть застосовуватись інструменти фінансової політики, настільки швидко та

Теоретична модель фінансової стабілізації

Розроблено автором.

з мінімальними втратами фінансова стабілізація трансформується у фінансову стабільність та сформує основу економічному зростанню. Для забезпечення відповідності фінансової політики та ефективності її проведення у сучасних умовах, дослідимо тенденції фінансової стабілізації шляхом аналізу динаміки її індикаторів.

У ході аналізу за період 2001–2013 років встановлено спільні риси в характері динамік індикаторів фінансової стабілізації. Так, до 2007 року в динаміці індикаторів спостерігаються стійко зростаючі прирости. Після стрімких спадів у 2008–2009 роках вже з 2010 року динаміка індикаторів характеризується високою волатильністю. Відмітними особливостями характеризується динаміка інфляції. Так, після інфляційного сплеску у 2003 році з приростом 8,9% спостерігалися дефляційні тенденції. Однак у період 2005–2008 років динаміка інфляції знову змінюється у напрямі зростання, що цілком відповідає умовам економічного зростання. У 2009 році амплітуда дефляції набуває майже пікового значення (приріст становить – 8,2%), у наступних роках дефляційна тенденція продовжує переважати.

Грунтовний аналіз періоду починаючи з кінця 2009 року та 2010 рік засвідчує початок фінансової стабілізації – етапу відновлення. Так, для більшості індикаторів характерна зростаюча тенденція: темп приросту номінального ВВП становив 18,5%, для кінцевих споживчих витрат – 23,9%. У випадку інвестицій етап відновлення відображається зменшенням глибини спаду, темп приросту індикатора становить – 0,7%, коли у 2009 році – –34,9%. Однак дане зростання є нетривалим і стрімко змінюється спадом, що свідчить про перехід до наступного етапу фінансової стабілізації – етапу волатильності.

Як було зазначено вище, етап волатильності супроводжується суттєвими коливаннями динаміки відповідних індикаторів фінансової стабілізації. З метою визначення кількісної та якісної характеристики волатильності динаміки індикаторів, що водночас ідентифікує даний етап, на нашу думку, доцільно розраховувати показники, а саме:

- 1) розмах варіації, що показує амплітуду коливання;
- 2) дисперсію, що відображає варіацію значень індикатора;
- 3) середню абсолютну швидкість динаміки, що показує на скільки у середньому змінюється значення індикатора за одиницю часу у досліджуваній період.

Розраховуємо дані показники з використанням значень приростів індикаторів, враховуючи їхню більшу інформативність від значень в абсолютному вираженні. Також розрахунок даних статистичних показників вимагає рівності аналізованих періодів за кількістю років, тому період докризового зростання датуємо з 2005 до 2007 року. Водночас крайню межу посткризової

фінансової стабілізації на даний момент визначити неможливо. Тому по мірі доступності статистичної бази проаналізуємо фінансову стабілізацію за період 2011–2013 років (табл. 1).

Таким чином, на етапі волатильності порівняно з періодом докризового зростання динаміка всіх індикаторів характеризується збільшенням амплітуди коливань, розширенням меж варіації та підвищенням швидкості щорічної зміни значень індикаторів. Так, протягом 2011–2013 років дисперсія значень індикаторів у середньому перевищує майже утричі відповідний показник у докризовий період (2005–2007), а середня абсолютна швидкість динаміки – у 9 разів. Також спостерігаємо, що значення статистичних показників волатильності інвестиційної динаміки для обох періодів значно перевищують відповідні показники решти досліджених індикаторів. Крім цього, амплітуда коливань та варіація значень даного індикатора в умовах фінансової стабілізації значно вищі, ніж у докризовий період. Дані особливості пояснюються високою чутливістю інвестиційної динаміки до змін соціально-економічних умов в державі. У випадку інфляції відмічаємо незначне зниження волатильності, що зумовлене дефляційними тенденціями.

Враховуючи суттєву імпорту залежність національної економіки, а також високу чутливість вітчизняного експорту до впливу різних факторів, для більш поглибленого дослідження проведемо розрахунок статистичних показників розмаху варіації, дисперсії та середньої швидкості динаміки окремо для питомої ваги імпорту в експорті та для динаміки експорту (табл. 2).

Відповідно до даних табл. 2 в умовах фінансової стабілізації розраховані значення всіх статистичних показників для питомої ваги імпорту в експорті знижуються: зменшується амплітуда коливань, про що свідчить зниження показника розмаху варіації удвічі; у майже 4 рази зменшилася дисперсія; знижується швидкість щорічної зміни значень індикатора. Таким чином, розрахунки показують, що волатильність динаміки індикатора у період фінансової стабілізації зменшується, але в рамках загальної стабільно зростаючої його тенденції. Доречно відмітити, що даний індикатор включає імпорту та експорту складову, тобто обсяги імпорту операцій забезпечують не лише загальний зростаючий тренд індикатора, але також мінімізують волатильність динаміки. Примітно, що відповідно до результатів статистичного аналізу динаміки експорту його волатильність суттєво збільшилась, порівняно з періодом докризового зростання. Так, в умовах фінансової стабілізації амплітуда коливань експорту становить 33,53%, водночас у попередній період становила 19,92%. Значно збільшилась варіація значень експорту (за період 2011–2013 років дисперсія становить 315,62), а середня щорічна швидкість зміни значень зросла удвічі.

Таблиця 1. Аналіз волатильності динаміки індикаторів у періоді докризового зростання 2005–2007 років та на етапі волатильності фінансової стабілізації

Показники	Розмах варіації, %		Дисперсія		Середня абсолютна швидкість динаміки, %	
	2005–2007	2011–2013	2005–2007	2011–2013	2005–2007	2011–2013
Індикатори						
ВВП	9,2	17,2	21,1	77,43	1,53	5,73
Кінцеві споживчі витрати	12,17	18,46	46,29	103,13	0,27	6,15
Інвестиції в довгострокові не-фінансові активи	27,53	46,19	191	535,21	9,18	15,4
ІСЦ	6,3	4,8	9,81	8,58	2,09	1,61

Розраховано автором.

Таблиця 2. Аналіз волатильності динаміки експортно-імпортних операцій у періоди докризового зростання та фінансової стабілізації

Періоди	Показники	Питома вага імпорту в експорті	Прирости експорту
Докризове зростання: 2005–2007 роки	Розмах варіації, %	14,2	19,92
	Дисперсія	50,84	105,13
	Середня абсолютна швидкість динаміки, %	4,75	6,64
Фінансова стабілізація: 2011–2013 роки	Розмах варіації, %	6,7	33,53
	Дисперсія	11,7	315,62
	Середня абсолютна швидкість динаміки, %	2,24	11,18

Розраховано автором.

Очевидно, імпорт є фактором зовнішнього середовища, що й визначає його залежність переважно від процесів у світовому економічному просторі, водночас експорт реагує на вплив як внутрішніх, так і зовнішніх факторів. Отже, розраховані показники волатильності індикатора сальдо експортно-імпортних операцій є результатом збалансування між підвищенням волатильності експорту та її зниженням для імпорту.

Висновки

Таким чином, фінансова стабілізація є особливим трансформаційним процесом, що опосередковує спад в економіці та фінансову стабільність. Тому дослідження її кількісних та якісних характеристик є необхідним не лише для визначення особливостей перебігу даного процесу, а й для підвищення ефективності фінансової політики, спрямованої на досягнення фінансової стабільності.

На основі узагальнення наукового доробку вітчизняних та зарубіжних вчених запропоновано авторське розуміння сутності фінансової стабілізації. Визначено характерні риси фінансової стабілізації щодо її цільової спрямованості, особливостей факторів, вплив яких формує передумови фінансової стабілізації, а також специфіки відбору дієвих інструментів фінансової та монетарної політики залежно від соціально-економічних умов у країні та у світовому економічному просторі.

За результатами проведеного аналізу встановлено, що вітчизняна економіка пройшла перший етап фінансової стабілізації – етап відновлення. Даний етап датується періодом з кінця 2009 року та 2010 рік. Так, на даному етапі для всіх індикаторів характерна зростаюча тенденція. Однак, даний ріст є нетривалим й змінюється спадом, що свідчить про перехід до наступного етапу фінансової стабілізації. Станом на 2013 рік національна економіка перебуває на етапі волатильності. З метою визначення характерних ознак даного етапу проведено аналіз волатильності динаміки індикаторів шляхом розрахунку статистичних показників: розмаху варіації, дисперсії та середньої абсолютної швидкості динаміки. Встановлено, що на етапі волатильності порівняно з періодом докризового зростання динаміка більшості індикаторів характеризується збільшенням амплітуди коливань, розширенням меж варіації та підвищенням швидкості щорічної зміни значень індикаторів. Зниження швидкості щорічної зміни значень виявлено у випадку сальдо експортно-імпортних операцій. На етапі волатильності відбуваються процеси збалансування дії стабілізуючих та деструктивних факторів, проте у посткризовий

період вплив стабілізуючих факторів ще є недостатнім для стимулювання динаміки експорту. У підсумку, швидкість динаміки індикатора дещо уповільнюється.

Проведення аналізу обмежується доступністю статистичної бази. Водночас складно визначити тривалість етапу волатильності фінансової стабілізації та, відповідно, спрогнозувати перехід до останнього етапу зростання. Очевидно, обсяги витрат часу та капітальних ресурсів для переходу на завершальний етап фінансової стабілізації та забезпечення фінансової стабільності передусім залежить від ефективного проведення фінансової політики, що визначається взаємодією її фінансової та монетарної складових.

Список використаних джерел

1. Стиглиц Дж.Е. Крутое пике: Америка и новый экономический порядок после глобального кризиса / Стиглиц Джозеф; [пер. с англ. В. Лопатка]. – М.: Эксмо, 2011. – 512 с.
2. Garry J. Schinasi Defining Financial Stability // IMF Working Paper . – October 2004 . – WP/04/187. – P. 17.
3. Масгрейв Р.А. Государственные финансы: теория и практика / Масгрейв Р.А., Масгрейв П.Б.; пер. с 5-го англ. изд. [1989]. – М.: Бизнес Атлас, 2009. – 716 с.
4. Василик О.Д. Фінансова стабілізація: суть, заходи, проблеми // О.Д. Василик, С.А. Буковинський, К.В. Павлюк. – Фінанси України. – 1996. – №3–4. – С. 5–28.
5. Корнеев В. Антикризові інструменти фінансової стабілізації // В. Корнеев – Економіка України. – 2009. – №12. – С. 22–34.
6. Суценок О.М. Сутність, принципи та пріоритети макрофінансової стабілізації України / О.М. Суценок // Фінанси України. – 2013. – №1. – С. 71–90.
7. Унковська Т.Е. Системне розуміння фінансової стабільності: розв'язання парадоксів / Т.Е. Унковська // Економічна теорія . – 2009. – №1. – С. 14–33.
8. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [В.Т. Василега–Дерибас, М.Д. Дмитрієв О.В. та ін.; голов. ред. В.Т. Бусел]. – К., Ірпінь: Перун, 2002. – 1440 с.
9. Забезпечення фінансової стабільності в Україні в умовах посткризової економіки: кол. авт.: за ред. Я.В. Белінської [Белінська Я.В. Покришка Д.С., Молдован О.О., Медведкіна Є.А., Месечко І.М.]. – К.: НІСД, 2011. – 38 с.
10. Сергеева И.Г. Взаимодействие финансового и реального секторов экономики в посткризисном мире [Електрон. ресурс] / И. Сергеева. – Режим доступу: <http://economics.open-mechanics.com/articles/467.pdf>